

Hoge werkdruk en stijgend verzuimpercentage in hovenierssector

‘Geen paniek, wel belangrijk punt van aandacht’

Het verschijnsel is bekend van de zorg, maar volgens Koninklijke VHG is het nu ook een potentieel probleem voor de hovenierssector: de negatieve spiraal. Door de hoge werkdruk stijgt het ziekteverzuim en verlaten meer mensen de sector. En dus neemt de werkdruk verder toe. Is het een doemscenario of een realistische kijk op de toekomst? Vier branchepartijen aan het woord over de gevaren en kansen.

Auteur: Janke Rozemuller

Het gemiddelde verzuimpercentage in de groene en agrarische sector is in 2022 weer licht toegenomen. Met een half procent stijging zit het verzuim daar nu op 5,22%. Als we echter kijken naar de hoveniers- en groenvoorzieningssector, zien we een percentage van 6.78%. Dat maakt van onze sector een van de koplopers met betrekking tot verzuim.

Oorzaken

Er zijn allerlei oorzaken te noemen voor de toename van het ziekteverzuim in de hovenierssector, maar naast (de nasleep van) corona wordt vergrijzing het meest genoemd. ‘We hebben steeds meer medewerkers in de leeftijdscategorie 56 jaar en ouder’, aldus Richard Maaskant, plaatsvervangend directeur van VHG. ‘Een deel van het werk brengt fysieke belasting met zich mee. Naarmate er meer belasting plaatsvindt, neemt de kans op ziekte of tijdelijke uitval toe.’

Hij benadrukt dat werkgevers tegelijkertijd investeringen doen om het werk lichter te maken met het oog op duurzame inzetbaarheid. ‘Hoe houden we de mensen tot de AOW-gerechtigde leeftijd aan het werk in een gezonde en veilige werkomgeving? Daar zet de werkgever steeds nadrukkelijker op in. Er is geen paniek, maar het is wel een belangrijk punt van aandacht.’

Lagere weerbaarheid

Bedrijfsadviseur Jelle Westra van TuinKeur ziet ook dat vergrijzing leidt tot eerdere uitval. ‘Met de ouderdom komen ook de klachten, zowel psychisch als fysiek. De weerbaarheid

is gewoon wat lager.' Daarom moeten werkgevers volgens hem goed kijken hoe ze het werk lichter kunnen maken. 'Door het gebruik van de juiste machines, door alles met lichter, elektrisch gereedschap te doen, door goede ergonomische begeleiding als het gaat om de werkhouding en werkinzet. En we moeten het werkaanbod variëren, dus niet acht uur lang heggen scheren, want dat is een heel zware belasting voor de rug.'

'Een hele kralenketting van klussen loopt vast. Dan zijn de rapen gaar'

'Techniek inzetten daar waar handkracht niet meer nodig is', noemt Rob Mocking van Mocking Hoveniers als voorbeeld van de dagelijkse praktijk in zijn bedrijf. 'En oudere medewerkers niet meer in de zware aanleg inzetten, maar meer naar het onderhoud verschuiven en ze er zo bij zien te houden.' Zelf heeft hij twee 65-jarigen in dienst. 'Eentje noemen wij onze klusjesman; die is al met pensioen, maar is nog op oproepbasis beschikbaar. Gewoon omdat hij het leuk vindt en omdat wij werk voor hem hebben. En de andere 65-jarige is nog vijf dagen volle bak aan het werk; die heeft al jaren zijn eigen onderhoudsklanten.'

Vrij beroep

Mocking erkent dat hij wellicht wat voorloopt op andere hoveniersbedrijven. Hij was in 2016

Richard Maaskant (VHG)

al eens genomineerd voor de Stigas Gezond en Vitaal Werken Prijs, een prijs van arbodienst Stigas voor duurzame inzetbaarheid. Hij is ook voorzitter van Dutch Quality Gardens, een coöperatie van elf hoveniersbedrijven. 'Hovenier is een vrij beroep. Je hebt de eenpitters die keihard werken, zeven dagen in de week, en je hebt bedrijven die het formeel netjes geregeld hebben en officieel de cao naleven. Daar zit wel verschil in, denk ik.'

Westra van TuinKeur stelt dat werkgevers vaak een te krappe planning hanteren. 'Iemand wordt bijvoorbeeld op pad gestuurd om een tuin aan te leggen in vijf werkdagen. Maar stel dat het materiaal te laat aankomt of de machines niet aanwezig zijn; dan zijn er te weinig uren gerekend voor die klus. Als je dan ook nog slecht weer hebt, loopt de planning in de soep. En dan geldt dat voor het hele bedrijf. Een hele kralenketting van klussen loopt dan vast. Nou, dan zijn de rapen gaar.'

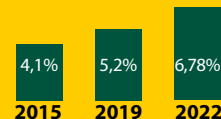
Langere termijn

Volgens Mocking werken sommige hoveniers zo hard, dat ze er niet aan toekomen om na te denken over de langere termijn. 'Er komt een moment dat je medewerker vijftig is en dan komen soms ook de ongemakken.' Eelco de Haan, financieel directeur van verzuimspecialist

Jelle Westra (TuinKeur)

Verzuimpercentage hoveniers en groenvoorziening

Szasz, beaamt het belang van vooruitkijken. 'Bespreek op tijd met je werknemers hoe zij gezond de pensioenleeftijd kunnen halen en wat ze daarbij nodig hebben. Dat is moeilijk binnen de hovenierssector, omdat het vaak om kleinere organisaties gaat waarin je niet even doorstroomt naar een ander type functie. Dat vergt tijd én creativiteit, ook van de sector.'

De oplossing hoeft wat hem betreft niet per se binnen de sector zelf te liggen. 'Je moet veel meer kijken waar je kunt aansluiten bij andere sectoren, waarin dezelfde capaciteiten worden gevraagd van mensen en dezelfde skills – en die zijn er absoluut. Dat je aan de ene kant kijkt hoe je mensen daarnaartoe kunt laten doorstromen, maar ook hoe je het vak aantrekkelijk kunt maken voor mensen die net starten.'

Nieuwe aanwas

Hovenier Mocking ziet kansen in de fase die daaraan voorafgaat: de nieuwe aanwas van jongeren die kiezen voor de hoveniersopleiding. 'Daar weten ze soms niet wat we allemaal doen aan duurzaamheid, groene daken, CO₂-reductie in steden, waterberging. Allemaal dingen van nu, die nog niet aan de orde komen in de opleidingen. Daar gaat het nog steeds om ouderwetse plantenkennis en het uitrekenen van een tuin, maar daar zijn inmiddels computerprogramma's voor. We doen steeds meer aan 3D-tekenen, maar dat is nog geen onderdeel van de opleiding. Ik vind dat wel schrikbarend, want dat zijn nu net de moderne technieken waarmee wij ons werk leuk kunnen maken.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!